

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
86/20. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2020. július 9.

A C-698/18. és C-699/18. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
SC Raiffeisen Bank SA kontra JB és BRD Groupe Sociéte Générale SA
kontra KC

A nemzeti szabályozás az eladó vagy a szolgáltató és a fogyasztó között kötött szerződésben alkalmazott tisztességtelen feltételen alapuló visszatérítés iránti keresetre vonatkozóan előírhat elévülési időt

Ezen elévülési idő nem lehet kedvezőtlenebb, mint a nemzeti jogban a hasonló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozóan előírt elévülési idő, és nem teheti gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását

JB és KC személyi kölcsönök felvételére vonatkozó kölcsönszerződéseket kötöttek a Raiffeisen Bankkal, illetve a BRD Groupe Sociéte Générale-lal. E kölcsönök teljes mértékű visszafizetését követően mindketten keresetet terjesztettek a Judecătoria Târgu Mureş (marosvásárhelyi helyi bíróság, Románia) elé az említett szerződésekben foglalt bizonyos feltételek tisztességtelen jellegének a megállapítása iránt, amely szerződések folyósítási jutaléknak és havi kezelési költségnek a megfizetését írták elő, valamint a bank azon lehetőségét, hogy a kamatlábakat megváltoztathatja.

A Raiffeisen Bank és a BRD Groupe Sociéte Générale azzal érvelt, hogy a kereset előterjesztésének időpontjában JB és KC már nem rendelkezett a fogyasztó jogállásával, mivel a kölcsönszerződések a teljes mértékű teljesítésük miatt megszűntek, így az említett személyek már nem jogosultak kereset előterjesztésére.

A Judecătoria Târgu Mureş megállapította, hogy a szerződés teljes mértékű teljesítése nem képezi akadályát az említett feltételek tisztességtelen jellegére irányuló vizsgálatnak, és megállapította e feltételek tisztességtelen jellegét. E bíróság így arra kötelezte a két bankintézményt, hogy térítsék vissza a JB és KC által e feltételek alapján kifizetett összegeket, valamint fizessék meg azok törvényes kamatait. A Raiffeisen Bank és a BRD Groupe Sociéte Générale e határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő.

A Tribunalul Specializat Mure (Maros megyei különös hatáskörű törvényszék, Románia) e kontextusban azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló irányelv¹ továbbra is alkalmazható-e a szerződés teljes mértékű teljesítése után, és a tisztességtelennek minősített szerződési feltételek alapján beszédett összegek visszatérítése iránti keresetre adott esetben vonatkozhat-e olyan három éves elévülési idő, amely a szerződés megszűnésétől kezdődik.

A Bíróság a mai ítéletében először is emlékeztet arra, hogy a nemzeti bíróság azon kötelezettsége, hogy mellőzze az olyan tisztességtelen szerződési feltétel alkalmazását, amely jogalap nélkül kifizetettnek bizonyuló összegek fizetésére kötelez, főszabály szerint ezzel egyező összegű visszafizetési kötelezettséget eredményez.

A Bíróság azonban megjegyzi, hogy uniós szabályozás hiányában a jogalanyok uniós jogból származó jogainak a védelmét biztosító eljárási szabályok az egyes tagállamok belső jogrendjébe tartoznak. Ezen eljárási szabályok azonban nem lehetnek kedvezőtlenebbek a hasonló jellegű belső jogi jogorvoslati lehetőségeknél (az egyenértékűség elve), és másrészt nem tehetik

¹ A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.).

gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve).

A tényleges érvényesülés elvét illetően a Bíróság emlékeztet arra, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló irányelv által létrehozott védelmi rendszer azon az elven alapszik, hogy a fogyasztó az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van. E tekintetben még ha a hároméves elévülési idő főszabály szerint a gyakorlatban elegendőnek is tűnik ahhoz, hogy lehetővé tegye a fogyasztó számára a hatékony jogorvoslat előkészítését és benyújtását, mivel az a szerződés teljes mértékű teljesítésétől kezdődik, fennáll annak a veszélye, hogy e határidő még azelőtt lejár, hogy a fogyasztó tudomást szerezhetne az e szerződésben szereplő valamely feltétel tisztességtelen jellegéről. E határidő tehát nem biztosít hatékony védelmet a fogyasztó számára.

E körülmények között nem egyeztethető össze az ezen irányelv által létrehozott védelmi rendszerrel, ha a fogyasztó számára nyújtott védelmet kizárólag a szerződés teljesítésének időtartamára korlátozzák. A tényleges érvényesülés elvével tehát ellentétes, ha a visszatérítés iránti kereset hároméves elévülési idő vonatkozik, amely a szóban forgó szerződés megszűnésének időpontjától kezdődik, függetlenül attól, hogy a fogyasztó ebben az időpontban tudomással rendelkezett-e vagy észszerűen tudomással rendelkezhetett-e e szerződés valamely feltételének tisztességtelen jellegéről.

Az egyenértékűség elvét illetően a Bíróság emlékeztet arra, hogy annak tiszteletben tartása megköveteli, hogy a szóban forgó nemzeti szabály különbségtétel nélkül vonatkozzon az uniós jog és a belső jog megsértésén alapuló, hasonló tárgyú és jogalappal rendelkező keresetekre. E tekintetben azzal ellentétes a nemzeti szabályozás olyan értelmezése, amely szerint a tisztességtelen feltétel alapján, jogalap nélkül kifizetett összegek visszatérítése iránti kereset elévülési ideje a szerződés teljes mértékű teljesítésének időpontjában kezdődik, míg ugyanezen határidő a hasonló belső jogi keresetek tekintetében a kereset jogalapja bírósági megállapításának az időpontjától számítandó.

A Bíróság arra a következtetésre jut, **hogy az irányelvvel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely amellet, hogy az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó között létrejött szerződésben szereplő tisztességtelen feltétel semmisségének megállapítására irányuló kereset elévülhetetlenségét írja elő, az e megállapításhoz kapcsolódó restitutív joghatások érvényesítésére irányuló keresetet érintően elévülési időt ír elő. E határidő azonban nem lehet kedvezőtlenebb a hasonló jellegű belső jogi jogorvoslati lehetőségeknél, és nem teheti gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend, által biztosított jogok gyakorlását.**

A szóban forgó irányelvvel, valamint az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével ellentétes a nemzeti szabályozásnak a nemzeti bíróságok általi olyan értelmezése, amely szerint a tisztességtelen feltétel alapján kifizetett összegek visszatérítése iránti kereset vonatkozó három éves elévülési idő a szerződés teljes mértékű teljesítésének az időpontjától kezdődik, ha a vizsgálat szükségessége nélkül vélelmezik azt, hogy ezen időpontban a fogyasztónak tudnia kell vagy tudnia kellett volna a szóban forgó feltétel tisztességtelen jellegéről, vagy ha a belső jog bizonyos rendelkezésein alapuló hasonló keresetek esetében ugyanezen határidő e keresetek jogalapja bírósági megállapításának az időpontjától kezdődik.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499